

[Hartling.]

2 realklasser og 3 gymnasieklasser. Det er to år mindre; det er meget betænkeligt, studentereksamen bliver åbenbart ringere.

Umiddelbart lyder dette overbevisende, men det er dog efter min opfattelse en ganske uholdbar tankegang. For det første kunne man nok spørge, om der da slet ikke sker noget med børnene i 6. eller 7. skoleår, altså i de to år, gymnasiet nu får dem senere end før. Børnene dybfryses jo ikke de to år. De bliver både ældre og klogere, og det kunne vel også hælde, at de i hovedskolen lærte et og andet. Men for det andet, og det er det afgørende, holder den forudsætning, at vejen til studentereksamen går gennem et 7-årigt gymnasium, slet ikke stik. Gymnasielærernes deputation gav os, på forespørgsel, i udvalget den oplysning, at gennemsnitlig 66 pct. af gymnasiernes elever i I. G. kom udefra, altså ikke fra gymnasiernes egen mellemskole. Ved nogle skoler ligger tallet helt oppe på 80 pct., ved andre ligger det lavere. Efter de oplysninger, som foreligger for mig, er skønnet med de 66 pct., som gymnasielærerne altså gav os, ikke helt galt; men hvis vi tager de københavnske skoler med, bliver 60 pct. måske rigtigere. Altså 60 pct. af studenterne har kun gået 3 år i gymnasiet. Og rektor Karl Olsen, der er formand for Gymnasielærerforeningen, udtalte, at disse udefra kommende elever på ingen måde var de ringeste. For disse 60 pct. eller for tre femtedele vedkommende betyder lovforslaget ingen ændring. De får ingen afkortet gymnasietid. Det er altså muligt at få en fuldt lødig studentereksamen med 3 år i gymnasiet; det sker i dag for tre femtedele af studenterne, og der står i universitetets henvendelse, at der alt i alt er grund til at være tilfreds med gymnasieskolens nuværende niveau. Hvor bliver så argumentationen af? Når det nu videre er sådan, at åremålet, nemlig 12 år til studentereksamen, er uforandret, og at kravene til eksamen skal være de samme, hvor tør man så fastslå som noget givet, at studentereksamen vil blive forringet? Har man ikke en bedre argumentation, må man simpelt hen holde op med den løse påstand om studentereksamens forringelse.

Jo mere man ser på det, jo dybere bliver ens forundring over, at det filosofiske fakul-

tet har kunnet skrive denne henvendelse, og at det har fået konsistorium til at videre-sende den med bemærkninger af lignende indhold. I slutningen af skrivelsen udtrykker man den opfattelse, at det, man kalder afkortningen af gymnasietiden, ikke blot vil forringe studenternes kundskabsniveau, men også deres almindelse og deres moden-hed. Også deres modenhed! Nu er alders-trinnet for studentereksamen ganske det samme efter lovforslaget som nu, og man kunne jo nok have lyst til at spørge, om det virkelig er universitetets mening, at folk kun modnes i gymnasiet. De 18-19-årige unge mennesker, der ikke har gået i gym-nasiet, men har været ude i det praktiske erhvervsliv f. eks., er de mindre modne end studenterne?

Det kan måske trøste lidt, når man erfarer, at der har været professorer, som så anderledes på det. I 1886 skrev profes-sor Kroman i sin bog om Mål og midler for den højere undervisning, at det var hans opfattelse, at de fleste studenter manglede modenhed, og så giver han føl-gende definition — hvis jeg må citere —:

„En student kan uden stor overdrivelse defineres som et ulykkeligt væsen, der har tilbragt 12 år af sit liv med at huske, mens hans omgivelser har handlet for ham, og hans lærere har tænkt for ham. Og det værste er, at han trods sin 12-årige anstrengelse endda ikke er blevet nær så klog eller pålidelig som et leksi- kon til 12 kr.“

Fra gymnasieskolernes lærere har vi modtaget en henvendelse, der ønsker gym-nasiet gjort 5-årigt, og fra mange af gym-nasiets lærere har der lydt bitre og bedrø-vede ord om skoleordningen. Jeg vil gerne have sagt, at efter min opfattelse ydes der et så værdifuldt og samvittighedsfuldt arbej-de i gymnasieskolen, og den har en så stor betydning i vort samfund, at gymnasiel- lærernes henvendelse selvfølgelig har krav på en meget omhyggelig og alvorlig over-vejelse.

Det gymnasium, som ikke har under-skole, mister i fremtiden 1. og 2. mellem-trinet. Jeg forstår da godt den sorg, som nogle gymnasiefolk kan føle herved. Én har skrevet til mig, at 1. og 2. mellem er gymnasieskolens hjerteblod. Jeg kan ikke lade være med at pege på, at efter venstres